

DEL I

KAPITEL 4 STATENS VETERINÄRMEDICINSKA ANSTALT (SVA).....	3
A. Förberedande åtgärder	3
B. Åtgärder vid anmälan om misstanke om epizootisk sjukdom.....	5
C. Åtgärder när epizootisk sjukdom har konstaterats	6
D. Åtgärder när vaccination ska genomföras	7

KAPITEL 4 STATENS VETERINÄRMEDICINSKA ANSTALT (SVA)

SVA:s ansvar vad gäller åtgärder mot epizootiska sjukdomar regleras bl.a. genom

- förordning (2009:1394) med instruktion för Statens veterinärmedicinska anstalt, och
- epizootiförordningen (1999:659), K2.

I detta kapitel finns bestämmelser och anvisningar om förberedande åtgärder samt om SVA:s uppgifter då epizootisk sjukdom misstänks eller konstateras. Texten är utformad i samråd mellan Jordbruksverket och SVA och grundar sig på tillämpliga författningar och SVA:s beredskapsplan.

SVA är nationellt referenslaboratorium enligt de EG-direktiv som reglerar kontroll och bekämpning av epizootiska sjukdomar.

A. Förberedande åtgärder

1. Beredskapsplan

SVA ska i samråd med Jordbruksverket upprätta en beredskapsplan och där ange vilka åtgärder som SVA ska vidta för att bekämpa inträffade epizootiska sjukdomar.
3 § K2

Kommentarer:

I samråd mellan Jordbruksverket och SVA har nedanstående riktlinjer för SVA:s beredskapsplan utarbetats.

- Planen ska vara utformad på ett överskådligt sätt så att den är praktiskt användbar i en krissituation.
- Av beredskapsplanen ska framgå vem på SVA som har ledningsansvar vad gäller epizootiberedskap, hur ansvar och beslut är fördelade vid hantering av epizootiberedskapsfrågor. Av beredskapsplanen framgår också hur de nationella sjukdomsspecifika expertgrupperna är sammansatta och vilken roll de har inför och under utbrott av epizootiska, zoonotiska och andra allvarliga smittsamma sjukdomar .
- Planen ska också innehålla förberedande åtgärder enligt avsnitt A2.
- I planen ska finnas uppgifter om eller hänvisning till nödvändiga kontaktuppgifter till myndigheter, organisationer, enskilda personer m.fl. Aktuella detaljuppgifter kan i många fall hämtas via internet och i så fall kan det vara tillräckligt att hänvisa till tillämplig websida eller liknande. Uppgifter

som rör bostadsadress, privat e-postadress samt privata telefon-, telefax- och mobiltelefonnummer kan förvaras separat på myndigheten.

- Planen ska ses över och uppdateras vid behov, dock minst en gång per år.

Efter att planens innehåll och utformning har utarbetats i samråd med Jordbruksverket ska planen fastställas enligt SVA:s beslutsordning.

En kopia på den fastställda planen ska skickas till Jordbruksverket.

Utöver ovannämnda plan finns enhetsspecifika beredskapsplaner upprättade för tydliggörande av enheternas/funktionernas specifika roll inom SVAs beredskap. Även dessa planer uppdateras vid behov, dock minst en gång per år.

2. Övrig beredskap

1, 2 och 3 §§ SFS 2009:1394 och SVA:s beredskapsplan

a. Jourhavande veterinär på SVA kan nå dygnet runt via SVA:s växel. När växeln är stängd lämnar telefonsvarare hänvisning till tjänsteman i beredskap (TiB) på enheten för sjukdomskontroll och smittskydd (ESS).

b. Vid behov placeras en person från ESS på den nationella ledningscentralen för att representera SVA och utgöra en länk mellan SJV och SVA.

c. Veterinärer och annan personal på SVA ska om möjligt ställas till förfogande för att

- lämna instruktioner om hur undersökning och provtagning ska gå till alternativt i fält utföra undersökningar och ta prover
- göra smittutredningar i den omfattning som Jordbruksverket begär, 3 § SFS 2009:1394, utföra obduktioner och laboratorieundersökningar, 3 § SFS 2009:1394, samt
- ombesörja distribution av epizootiutrustning och provtagningsmateriel till länsstyrelser, operativa ledningscentraler m.fl.

d. I SVAs beredskapsplan/de enhetsvisa beredskapsplanerna bör anges vilka lokaler som i epizootisammanhang får disponeras för

- obduktioner,
- laboratorieundersökningar,
- smittrening av utrustning, skyddskläder m.m.
- lagerhållning, packning och distribution av provtagningsmateriel, epizootiutrustning, vacciner m.m. till berörda, samt
- registrering och annat kansliarbete.

e. SVA ska på Jordbruksverkets uppdrag organisera den epizootiutrustning som ska finnas i länsstyrelsernas epizootiförråd. Detta innefattar sammanställning av innehållslistor, inköp och distribution, lagerhållning samt revidering och uppdatering.

Hållbarhetstider ska finnas angivna för sådana artiklar, som har begränsad hållbarhet. Förbrukat material med begränsad hållbarhet ersätts löpande

f. SVA ansvarar för uppdatering och utskick av epizootiutrustningen vart 5:e år. Länsstyrelserna ansvarar själva för uppdatering av visst material enligt instruktioner från SVA.

g. Provtagningsanvisningar för respektive epizootisk sjukdom finns på SVA och hålls aktuella. Anvisningar med angivande av vilket provmaterial som är lämpligt för undersökning och på vilket sätt provet ska tas ut betr. svinpest, aviär influensa, mul- och klövsjuka samt antrax finns på respektive länsstyrelse.

h. Riktlinjer finns för hur undersökningsmaterial ska packas och skickas, för analys avseende epizootisk sjukdom, så att det sker på ett sätt som överensstämmer med gällande bestämmelser för transport av sådant material (sådana riktlinjer finns även på respektive länsstyrelse).

i. Planer finns för dygnstäckande diagnostisk beredskap på SVA vad gäller epizootiska sjukdomar. Dessa ska omfatta de metoder för provtagning, provhantering och analys som fastställts av EU för skilda epizootiska sjukdomar.

j. SVA medverkar på begäran av Jordbruksverket vid utarbetande av de saneringsplaner och vaccinationsplaner som anges i EU:s bestämmelser om åtgärder för bekämpning av vissa epizootiska sjukdomar.

k. Planer finns för hur vacciner ska upphandlas, införskaffas och distribueras i de fall Jordbruksverket beslutar om inköp av vacciner i samband med att nödvaccination ska genomföras. ESS ansvarar för kontakterna med SJV i utformande av vaccinationsplan.

l. Sjukdomsbeskrivningar över epizootiska sjukdomar finns och hålls aktuella.

Sådana beskrivningar ska skickas ut till landets veterinärer eller på annat lämpligt sätt (t.ex. via SVA:s hemsida www.sva.se) hållas tillgängliga för dem.

m. SVA ska vara Jordbruksverket behjälpligt med att förbereda sjukdomsspecifik information till veterinärer, allmänheten och massmedier för att vid behov användas om en epizootisk sjukdom misstänks eller konstateras i landet.

n. SVA bör på begäran av Jordbruksverket eller länsstyrelserna medverka vid utbildning som dessa myndigheter ordnar om förebyggande och bekämpning av epizootiska sjukdomar.

B. Åtgärder vid anmälan om misstanke om epizootisk sjukdom

2 § SFS 2009:1394

a. Då SVA får vetskap om att en epizootisk sjukdom misstänks förekomma i landet ska Jordbruksverket och berörd länsstyrelse skyndsamt informeras om misstanken.

b. Inom SVA fördelas förväntat arbete enligt beredskapsplan.

- c. På begäran av Jordbruksverket bistår SVA med smittutredningar, gör expertbedömningar och lämna den övriga hjälp som behövs för att snabbt spåra möjliga spridningsvägar och kartlägga sjukdomars eventuella utbredning i landet.
- d. Vid behov ska Smittskyddsinstitutet och andra berörda myndigheter kontaktas för överläggningar.
- e. Till berörda veterinärer skickas provtagningsutrustning ut i den omfattning som behövs samt lämnas anvisningar om hur provtagningen ska gå till och hur prover ska packas och skickas till laboratorium.
- f. Insänt material ska omgående tas omhand och analyseras.
- g. Vid behov ska SVA förbereda sändning av prover till utländskt referenslaboratorium samt kontakta sådant laboratorium då prover ska sändas dit.

C. Åtgärder när epizootisk sjukdom har konstaterats

2 och 3 §§ SFS 2009:1394

- a. Då SVA får vetskap om att en epizootisk sjukdom konstaterats i landet ska Jordbruksverket och berörd länsstyrelse skyndsamt informeras.
- b. SVA:s epizootigrupp sammankallas och förväntat arbete inom SVA fördelas.
- c. Vid behov ställs den person från ESS som utsetts att bistå Jordbruksverkets nationella ledningscentral till centralens förfogande.
- d. Om möjligt ställs veterinär eller annan personal till Jordbruksverkets förfogande för att delta i verksamheten vid de operativa ledningscentralerna (i de fall sådana upprättas), i den utsträckning som verket begär.
- e. På begäran av Jordbruksverket utför SVA smittutredningar, gör expertbedömningar och lämnar den övriga hjälp som behövs för att snabbt spåra möjliga spridningsvägar och kartlägga sjukdomens utbredning i landet.
- f. Vid behov ska Smittskyddsinstitutet och andra berörda myndigheter kontaktas för överläggningar.
- g. Till berörda veterinärer eller andra provtagare skickas provtagningsutrustning ut i den omfattning som Jordbruksverket begär samt lämnas anvisningar om hur provtagningen ska gå till och hur prover ska packas och skickas till laboratorium.
- h. Insänt material ska snabbt tas omhand och analyseras.
- i. Om det anges i EU:s bestämmelser om kontroll och bekämpning av epizootiska sjukdomar eller det annars behövs, ska prover sändas för analys till utländskt referenslaboratorium. Sådant laboratorium ska kontaktas innan prover skickas dit.

D. Åtgärder när vaccination ska genomföras

2 § SFS 2007:1044

- a. SVA ska på uppdrag av Jordbruksverket upphandla, ansvara för motivering i samband med licensansökan, införskaffa och lagra vaccin av det slag och i den mängd som verket anger.

- b. Vaccinet distribueras enligt SVA:s epizootiberedskapsplan till de veterinärer som Jordbruksverket utsett att vaccinera djur mot den aktuella epizootiska sjukdomen.